

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

Til Minde om

Konferentsraadinde:

**Fro Mathilde Louise Koch
født Friis.**

Ved hendes Jordefærd

fra

St. Knuds Kirke

Fredag den 24de Marts 1905.

Af H. Lützhöft.

Saa samles vi da her paa Vejen fra Hjemmet til Kirkegaarden, paa Vejen fra det Hjem, hvor *hendes* Liv blev levet, og *hendes* Livsgjerning blev gjort, og til det Sted, hvor nu Kisten skal sænkes i Graven, hvor saa meget taler om Forkrænkeligheden, men hvorom det ogsaa kan siges: »Her er Rolighed, lader den trætte hvile.« Vi føle alle Forkrænkelighedens Magt, den Sorg og det Savn, som Døden har i sit Følge, men idet Forkrænkeligheden saaledes taler til os i sit stærke Sprog, hvor er der saa bedre at stanse end i Guds Hus. Under disse høje Hvælvinger har Slægt efter Slægt før os baaret deres Sorg hen og søgt deres Trøst, ogsaa vi har vore Kirke-minder, og der er mange her til Stede, som har deres Minder fra denne Kirke. Ogsaa hun, hvis afsjælede Legeme hviler i denne Kiste, har saa ofte samlet sin Sjæl til Andagt herinde, og det samme Evangelium, som har lydt

i Aarhundreder for de forbigangne Slægter, det samme Livets Evangelium, som lød til hende, — lad det nu lyde over hendes Kiste ved denne Mindehøjtid os til Trøst og Haab.

Jesu Disciple sagde engang til ham: »Herre, hvor skulle vi gaa hen uden til Dig; thi Du har det evige Livs Ord« (Joh. Evang. 6, 68). Og han, der har det evige Livs Ord, har sagt: »Dette er det evige Liv, at de kende Dig den eneste sande Gud og den Du udsendte: Jesus Kristus« (Joh. Evang. 17, 3).

Det evige Liv, det som bliver, det som ikke kan forgaa, — det er dette vore Længsler stille henimod, det er dette, vi haabe paa, naar vore Kjære tages fra os, det er dette, vi ønske at eje, naar vi skulle herfra. Men det evige, det er jo ikke blot noget tilkommende, noget fremtidigt; hvis det kun var fremtidigt og ikke nærværende, da var det jo ikke evigt. Det evige, det er til fra Evighed og til Evighed, det aabenbarer sig ikke først efter Tiden, men i Tiden. Naturen er forgængelig, — dog aabenbarer dens Storhed og Skjønhed en Afglans af det evige Livs Storhed og Skjønhed;

ethvert Kunstværk er forgængeligt, dog aabenbarer dets Skjønhed noget blivende, et Glimt af Sandheden selv; Digtning og Tænkning naar aldrig Fuldkommenheden, men de dybe Følelser, de uomstødelige Sandheder, som Menneskeaaanden har grebet og udviklet, er i Kraft af deres Sandhed ogsaa evige; thi Sandheden selv er evig. Men alt dette er ikke sket af sig selv, har ikke sin Oprindelse fra sig selv, men fra den evige Aand, som først tænkte Livets Tanker, følte Livets Følelser, ejer Sandheden selv fra Evighed. Og derfor er det det evige Liv: at kjende den eneste sande Gud og den, han udsendte, Jesus Kristus. Thi det største af alt, det som dog er Livet selv, det er ikke at leve i Naturen, i Kunsten, i Digtningen, men det er Personlighedens Liv, er selv at elske og at blive fuldkommen forstaaet, at blive elsket, at blive trøstet. Thi der er ikke blot det skønne og rige i Verden, men der er ogsaa alt det lidelsesfulde og tunge, der er alt det nedbrydende, der er alt det, som ødelægger Sjælen, alt det, som vi bagefter bebrejde os selv: Syndens Magt,

Mørkets Magt, og tilsidst Dødens Magt. Og dette er da det evige Liv, at faa overvundet Synden, at faa Trøst for sin Samvittigheds Anklage, at finde Tilgivelse for sin Skyld, at finde Kraften til at voxe i alt det rene og sande og kjærlige, at finde Sejren over Døden. Det som giver Hjertet Glæde, det som fylder Sjælen med Fred, det er det evige Livs Magt, og den finder vi kun i det ene store i *Naaden*, i Guds Kjærlighed, i Jesus Kristus, i hvem Gud har aabenbaret sig, i hvem fremfor alt Guds Naade har aabenbaret sig gennem hans Kors og Død. Og det er det evige Liv, at kjende Kristus, at kjende hans Lidelsers Samfund, hans Opstandelses Kraft, at leve sit Liv under Guds Naade i Troen paa Syndernes Forladelse, at give Guds Aand, den hellige Aand, Adgang til vort indre Liv, til at fylde vort Hjerte med Naadens Trøst og vor Villie med Kraften til at helliges, til at vorde rene, kjærlige, ydmyge, taalmodige, selvornægtende. Ja at kjende dette, at leve deri, saa at vi hvile i Guds Kjærlighed, saa at vor Styrke er Bønnen, saa at vi selv arbejde paa at helliggjøres

og voxe i den sande Kjærlighed, dette er det evige Liv, og de Menneskesjæle, der leve deri, de kunde ikke tilintetgjøres, de kunde ikke dø. Legemet, dette stakkels skrøbelige og forkrænkelige Legeme, det dør, men de Sjæle, der tilegne sig Gud, i hvem Guds Aand lever, de kunne ikke dø, — de ville leve evigt, og evigt voxe i Tilegnelsen af Guds Naade og Sandhed; thi ikke blot leve de i det evige, men det evige lever i dem.

Dette er det evige Liv, thi dette er at kjende Gud og Kristus og at elske ham, at leve sammen med ham; og er dette Samliv i Troskab, da kan det ikke ophøre, end ikke ved Døden, det maa fortsættes.

Se, det var dette, vi skulde høre i Kirken paa Vejen fra Hjemmet til Kirkegaarden, Ordet om Uforkrænkeligheden skal tale sin levendegjørende Magt til os alle, tale den ind i Eders Hjerter, som sørge, som savne, for at I kunne sige det i Troens Fortrøstning: Den, som troer paa Kristus, har et evigt Liv.

Og det er det velsignede ved den Mindehøjtid, som i Dag samler os, at denne Evig-

hedens Tale, den har sin rige Anvendelse paa det Menneskeliv, som nu er afsluttet. Det var et langt Liv, det var et rigt Liv, det var et velsignet Liv.

Og naar vi da dvæle ved Mindet om hende, denne gamle kjærlige og ædle Kvinde, ville saa ikke alle de, som have kjendt hende, sige: Hun havde et aabent Øje for alt skjønt og sandt i Livet, for Naturens, Kunstens og Digtningens Verden. Hendes saa forunderligt rige og modtagelige Aand elskede alt det skjønne og herlige, der aabenbarede sig deri, og hun forstod at tilegne sig det og meddele deraf som faa. Hun erkjendte det guddommelig skjønne og sande deri.

Men vi ville tillige sige: Men det bedste var dog hendes Personligheds Liv, hendes rene og faste Karakter, hendes ydmyge, fromme og kjærlige Hjerte, hendes Sjælsstyrke og det gudhengivne Sind, hvormed hun bar sit tunge Kors, saa at vi aldrig hørte et utaalmodigt Ord, aldrig mærkede nogen Bitterhed. I vide Kredse har hun ydet meget i denne By. Hun har lagt sin Kjærligheds Kraft ind i mangt et

Arbejde for de Smaa og Fattige her, hun har bragt Hjælp og Raad og Trøst til mange fortrykte og lidende Mennesker. Der vil fra fattige Mennesker lyde mangt et Velsignelsesønske over hende Minde. Hun aabnede sit Hjem for mange Mennesker, og vi modtog alle ikke blot et Indtryk af, at hun havde et gjæstfrit Sind, men vi mærkede strax, at hun var en betydelig Personlighed; der udgik Sandhed og Renhed umiddelbart fra hele hendes Væsen.

En stor Kreds af Venner har hun samlet om sig; som én af de Venner, der sidst blev knyttet til hende, vil jeg gjerne ved min inderlige Tak i Mindet om hende vidne, at vi ville aldrig glemme den skjønnede Forening af et lyst Sind, en uskrømtet Tro, en trofast Kjærlighed, som vi fandt hos hende. Vi følte, at hun var sine Venners Ven, at hun i en sjælden Grad fulgte sine Venners Liv, glædede sig med dem i deres Glæder, tog hjertelig Del i deres Sorger. Ja, selv under sine Lidelser blev hun ikke optaget af sit eget, men havde Plads og Kjærlighed for os alle.

Men mest var og blev hun for sit Hjem, for alle Eder, som var i hendes Hus, og som ved det daglige Samliv med hende lærte meget af hende, for den store Kreds af Slægtninge, for hvem hun var en trofast og moderlig Veninde, altid rede til sand Deltagelse og et klogt og kjærligt Raad. Og nu hendes nærmeste, hvem hun bar i sit Hjerte, som hun elskede inderligst, I, hendes unge Børnebørn, for hvem hun blev en Moder. I var altid i hendes Tanker, det var hendes store Glæde, naar det gik Eder godt, I var daglig inde-sluttede i hendes Bønner, for Eder ønskede hun det bedste. Men det bedste er at kjende den eneste sande Gud og den han udsendte: Jesus Kristus.

Og Du, hvem hun gav sin Kjærlighed, og som var hendes Glæde, ja — hvad I har været for hinanden, hvad I har delt i Sorg og Glæde, det lader sig jo ikke beskrive med mange Ord. Et Samliv, som varede i mere end et halvt Aarhundrede, og hvor det jo ikke blot var de ydre Vilkaar, I delte, men hvor der var en dyb Forstaaelse, en gjensidig

Meddelelse, og hvor det var saaledes, at I kunde dele mere og mere, i dette Samliv gav hun sin Kjærlighed fra Livets Foraar til den sidste Time, da hun sov hen i den stille Nat. — Det lader sig ikke skildre med mange Ord, men maaske med et Ord, det vidtfavnende, himmelske Ord: Kjærlighed. — Hvormeget har I ikke mistet i hende! — Men vi skulle tilføje: hvormeget har I ikke ejet i hende.

Gud alene Æren! Ja det er det velsignede i denne Afskedsstund, at idet vi med Tak mindes hendes Liv, da mindes vi ogsaa bestandig, at selv gav hun Gud Æren, og hun vilde, at ham skulde ogsaa vi give Æren idag. — Hvad en dansk Digter har skrevet om en ædel og from dansk Kvinde, — det kunne vi ogsaa sige med Rette om hende: »*Han som gav Jer Kraften, ham elsker jeg i Eder.*« Han, som gav hende Kraften, det er ham, som er Naaden og Sandheden, det er vor Frelser og vor Gud. Han gav hende Troens ydmyge Glæde og Fred, han lærte hende at give de kjærlige og gode Raad, han lærte hende at elske, og han lærte hende

endelig at bære sit tunge Kors, lærte hende at leve under mange Aars Lidelse med stor Taalmodighed i Trængsler, under megen Bøn, til stor Opbyggelse i sit Hjem. Han gav hende Kraften; ved hans Ord søgte hun den, i megen Bøn fandt hun den. Ham gav hun Æren; til hans Ære smykkede hun dette Guds Hus, som hun havde kjært. Og naar hun talte om sin Død, og det gjorde hun ofte, — tænkte vel endnu mere paa den —, da var hendes eneste Trøst: Guds Naade med Syndernes Forladelse for Jesu Kristi Skyld. Og Gud gav hende Freden i hendes Liv, og han gav hende at sove hen tilsidst, saa mildt, saa fredeligt.

Saa vil da Mindet om hende ikke blot være Eder en rig Arv og Gjenstand for Eders og vor Tak, det vil ikke blot være til et godt Exempel, men det vil være Eder til den store Trøst, thi i Mindet om hende er ogsaa Mindet om hendes Haab. Haabet svæver over denne Kiste, fordi hun levede sit Liv saaledes, at hun tilegnede sig det evige. I Jesu Navn tro vi, at

hendes Sjæl nu er i den Evighed, som levede i hende hernede.

Vi tro, at hun er gaaet ind til Frigjørelsen. Men vi tro ogsaa paa Kjødets Opstandelse, tro ogsaa, at ikke blot Sjælen skal leve, men at det hele Menneske skal leve i Frigjørelsen: Det saaes i Forkrænkelighed, det opstaar i Uforkrænkelighed, det saaes i Skrøbelighed, det opstaar i Kraft, det saaes i Vanære, det opstaar i Herlighed, der saaes et sanseligt Legeme, der opstaar et aandeligt Legeme. (1 Cor. 15. 42—44.)

Og idet vi bære hendes Kiste til Graven, da ville vi sige med Gjensynets Haab og som en Trøst og Formaning til os selv om at bruge dette Liv rigtigt: Dette er det evige Liv, at de kjende dig, den eneste sande Gud og den, du udsendte, Kristus Jesus.

Og derfor takker vi dig Herre, for hvert et Lys i Livets Nat, hver en Trøst i Livets Smerte. Vi takke dig for hvert et kjærligt Menneske, du sendte os, vi takke dig for hende, du nu har bortkaldt, for alt, hvad du gav hende, og hvad du gav ved hende.

Men især takke vi dig for Frelsen i Jesus Kristus, og fordi du lærte hende i ham at finde Naadens Trøst og Livets Haab. Trøst nu selv dem, der sørge. Lys din Fred over det Hjem, hvor hun vil blive savnet saa dybt, og lær os alle at stride Troens gode Strid og gribe det evige Liv, til hvilket og vi ere kaldede. Amen.

Ved Graven.

(Efter Jordpaakastelsen.)

Og saa vort Farvel. En inderlig Tak fra os alle, fra denne By, i hvilken Du har virket saameget, fra alle, hvem Du omfattede med kjærlige Tanker, men især fra Dit Hjem, fra Dine Nærmeste, fra dem, med hvem Du delte Dit Liv i Kjærligheden. — Men vor Trøst være dette, at vi tro paa Syndernes Forladelse, Kjødets Opstandelse og det evige Liv:

Thi hvad der i Dit Øjes Glans
Var Gjenskin fra det Høje,
Og hvad i Smilets Sejerskrans
Du vandt i Kamp og Møje,
Og hvad i Pandens Sarkophag
Var Gravskrift over Kjødets,
Og hvad der i Dit Aasyns Drag
Blev til, naar Hjertet gløded', —

Det er for stærkt for Ormens Tand,
Det leve vil og vaage,
Det lyser over Gravens Rand
Og gennem Dødens Taage,
Det voxer op til idel Fred,
Til uforkrænket Fylde,
Det skal en bedre Legemhed
I Evighed omhulle.*)

Fred være om Dit Navn, Fred være over
dette Sted, Fred hvile over Dit Hjem med
Mindets Tak og Haabets Trøst.

Amen!

*) Chr. Richardt: Paaskemorgen.